

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

# НАУКОВИЙ ЧАСОПИС

НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ  
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

До 175-річчя НПУ імені М. П. Драгоманова



*Серія 5*

**Педагогічні науки:  
реалії та перспективи**

*Випуск 18*

Київ  
Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова  
2009

УДК 0.51  
ББК 95  
Н 34

Фахове видання затверджене Президією ВАК України 2004 р., бюлетень № 8 (педагогічні науки)  
(Додаток до постанови президії ВАК України від 30 червня 2004 р. № 3-05/7)

Державний комітет телебачення і радіомовлення України  
Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 8811 від 01.06.2004 р.

Схвалено рішенням Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова  
(протокол № 12 від 26 червня 2009 р.)

### Редакційна рада:

В. П. Андрущенко	доктор філософських наук, професор, академік АПН України, член-кореспондент НАН України, ректор НПУ імені М. П. Драгоманова ( <i>голова Редакційної ради</i> )
А. Т. Авдієвський	почесний доктор, професор, академік АПН України
В. П. Бех	доктор філософських наук, професор
В. І. Бондар	доктор педагогічних наук, професор, академік АПН України
Г. І. Волинка	доктор філософських наук, професор, академік УАПН ( <i>заступник голови Редакційної ради</i> )
В. Б. Єтух	доктор педагогічних наук, професор, академік НАН України
П. В. Дмитренко	кандидат педагогічних наук, професор
І. І. Дробот	доктор історичних наук, професор
М. І. Жалдак	доктор педагогічних наук, професор, академік АПН України
Л. І. Мацько	доктор філологічних наук, професор, академік АПН України
О. С. Падалка	доктор педагогічних наук, професор
В. М. Синьов	доктор педагогічних наук, професор, академік АПН України
В. К. Сидоренко	доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України
М. І. Шкіль	доктор фізико-математичних наук, професор, академік АПН України
М. І. Шут	доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент АПН України
О. Г. Ярошенко	доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України

### Редакційна колегія:

В. І. Бондар	доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПН України;
О. Л. Биковська	доктор педагогічних наук, професор;
Л. П. Вовк	доктор педагогічних наук, професор;
П. В. Дмитренко	кандидат педагогічних наук, професор ( <i>відповідальний редактор</i> );
М. І. Жалдак	доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПН України;
Л. Л. Макаренко	кандидат педагогічних наук, доцент ( <i>відповідальний секретар</i> );
В. В. Обозний	доктор педагогічних наук, професор;
О. П. Хижна	доктор педагогічних наук, професор;
В. Д. Сиротюк	доктор педагогічних наук, професор;
О. Г. Ярошенко	доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України

Н 34

**НАУКОВИЙ ЧАСОПИС** НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ  
М. П. ДРАГОМАНОВА. *Серія № 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи.* – Випуск 18 : збірник  
наукових праць / За ред. В. Д. Сиротюка. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 314 с.

У статтях розглядаються результати теоретичних досліджень і експериментальної роботи з питань педагогічної науки; розкриття педагогічних, психологічних та соціальних аспектів, які обумовлюють актуалізацію поставленої проблеми і допоможуть її вирішувати на сучасному етапі розвитку освіти.

© Автори статей, 2009

© Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009

© Редакційна рада, 2009

**Дронь В. В.**

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ  
КОЛИВАЛЬНИХ І ХВИЛЬОВИХ ПРОЦЕСІВ У ПРАЦЯХ ВІТЧИЗНЯНИХ МЕТОДИСТІВ.....71

**Зарівна О. Т.**

НОВІТНІ ІНТЕРНЕТ-МАТЕРІАЛИ  
ЯК ЗАСІБ ПРАКТИЧНОГО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....77

**Землянська В. Ф.**

МОНІТОРИНГ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ  
В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ .....82

**Іваненко С. М.**

КУРСИ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ПОРТАЛУ “DUO” (ДУО)  
ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....89

**Іваха Т. С. 95**

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ В ОПРАЦЮВАННІ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ  
З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ХІМІЇ – ШЛЯХ ЇХНЬОЇ УСПІШНОЇ ПІДГОТОВКИ  
ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....95

**Кава А. А.**

РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА ЯК ФАКТОР ГУМАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ .....102

**Кисла І. О.**

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗВ'ЯЗКУ ПЕДАГОГІЧНИХ СТЕРЕОТИПІВ  
ТА САМОАКТУАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ.....107

**Корець О. М.**

СТРУКТУРУВАННЯ ЗМІСТУ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ  
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ НА ОСНОВІ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ .....115

**Кравченко Л. В.**

ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З БЖД ЗА УМОВИ  
КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ .....120

**Кудін А. П., Вакуленко І. В.**

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ .....125

**Кухарчик П. Д., Андарало А.И., Капранова В. А.**

СОЗДАНИЕ СИСТЕМ МЕНЕДЖМЕНТА КАЧЕСТВА В ВУЗАХ  
РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ: ПОДХОДЫ И РЕШЕНИЯ .....132

**Кушнірук С. А.**

АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ  
КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ .....137

**Лазебна О. М.**

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНИХ ФАХІВЦІВ-ЕКОЛОГІВ .....145

*Іваненко С. М.*  
*Національний педагогічний університет*  
*імені М. П. Драгоманова*

## **КУРСИ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ПОРТАЛУ “DUO” (ДУО) ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ**

Блискавичний розвиток комп'ютерної техніки й технологій її використання вплинули в планетарному масштабі на всі галузі виробництва, управління, логістику й навіть на приватне життя громадян. Система освіти також не осталась поза зоною впливу. Така відома, однак неоднозначно сприйнята освітянами форма дистанційного навчання отримує все більше прихильників у всьому світі. Тобто, наукові розвідки як у царині технічного забезпечення дистанційної освіти, так і стосовно методики побудови навчальних програм та програм контролю знань і методики їх використання в системі сучасної освіти надзвичайно актуальні з огляду на особливості контингенту вищих закладів освіти, покоління, яке виросло з комп'ютером, і для якого всесвітня мережа Інтернет стала такою ж необхідною умовою існування, як хліб, вода, повітря.

**Мета статті** полягає, з одного боку, в ознайомленні освітян з новітніми розробками в галузі дистанційного навчання (програма “Дуо”), а з іншого боку, у доведенні ефективності застосування дистанційних методів оцінювання знань з німецької мови – тест “онДаФ”, який здійснюється в онлайн-режимі.

Прикладом можуть слугувати новітні розробки Університету дистанційної освіти м. Хаген (Німеччина) в особі ТестДаФ-Інституту у співпраці з Мюнхенським університетом імені Людвіга Максиміліана, які доводять перспективність запровадження нових методик навчання з використанням комп'ютерної техніки. При цьому широко застосовується онлайн-варіант навчання й оцінювання знань з іноземної мови, ознайомитись з яким ми маємо змогу завдяки співпраці НПУ імені М. П. Драгоманова і ТестДаФ-Інституту Університету дистанційного навчання м. Хаген (Німеччина).

Серед пропозицій розробників привабливоє програма дистанційного навчання німецької мови на порталі “Deutsch – Uni ONLINE (німецька для університету в онлайн-режимі) (ДУО)” [2]. Це портал вивчення німецької мови для навчання у вищій школі, наукових досліджень і професійної діяльності. Програма розрахована на забезпечення курсу навчання німецької як іноземної (аспект: практика усного та писемного мовлення), починаючи з рівня A1 і закінчуючи рівнем C1.

Запровадження цієї програми має на меті покращити рамкові умови навчання іноземців у Німеччині та зробити внесок у подальшу інтернаціоналізацію німецької вищої школи. Навчальні модулі цієї програми може придбати будь-який університет чи навчальний заклад світу. Програма розрахована як на дистанційне навчання з німецьким фахівцем, так і на навчання з вітчизняними фахівцями, які отримали ліцензію на роботу із зазначеною програмою.

Особливо важливе значення для забезпечення високої якості навчання має робота вчителя-керівника на початковому етапі дистанційної форми навчання. І тут стають у нагоді комп'ютерні технології, які забезпечують комунікацію керівника й учня через Інтернет у чатах чи на форумах у певний термін, наприклад щотижня. При цьому частка такого консультативного спілкування зменшується з часом, і вивчаючий мову переходить повільно до самостійного навчання. Сьогодні існує навіть новий термін щодо цього: “кероване самостійне навчання” (*betreutes/assistiertes Selbstlernen*).

Крім отримання консультативної допомоги з боку керівника використовується такий вид роботи, як групове навчання у віртуальному класі. При цьому надаються можливості для спілкування тих, хто вивчає німецьку мову на пропонованому порталі, незважаючи на те, з якого куточка світу ця людина, тому що всесвітня мережа поєднує країни й континенти. Віртуальний клас складається, як правило, з 15-20 вивчаючих мову, об'єднаних досягненням спільної мети – вивчення німецької мови.

На сьогодні портал “Дуо” пропонує нову форму навчання, а саме: “комбіноване навчання” (*Blended Learning*). Ця форма поєднує дистанційне навчання з аудиторними заняттями. Існуючі форми навчання, які використовує й розвиває портал “Дуо”, можна систематизувати в наступній ієрархії:

1. Курси самостійного/автономного навчання.
2. Курси керованого самостійного навчання (з допомогою керівника в мережі Інтернет).
3. Курси керованого самостійного навчання за умови використання оцінювання знань за ECTS.
4. Курси комбінованого навчання (з допомогою керівника у поєднанні з аудиторними заняттями). Ця форма пропонується виключно вищими навчальними закладами, які отримали ліцензію від ТестДаФ-Інституту.

Якщо курси самостійного навчання розраховані на самостійну роботу на порталі (80% у кожному модулі) і на опрацювання навчального матеріалу в співпраці з викладачем з мережі Інтернет (20% у кожному модулі – особливо це стосується усного й писемного мовлення), то курси керованого самостійного навчання надають можливість істотно ефективнішого навчання під цілеспрямованим наглядом керівника з мережі Інтернет.

Курси за програмою “Дуо” тренують усі чотири навички володіння іноземною мовою: читання, аудіювання, усне та писемне мовлення. Зміст навчання складають лексичні одиниці за тематичним розподілом, а також знання з граматики. Змістовні характеристики навчання узгоджені із загальною тематикою використання мови у вищій школі, а це означає, що за допомогою цієї програми відбувається цілеспрямована підготовка до навчання у вищій школі Німеччини або ж до наукової діяльності у вищих закладах освіти цієї країни, також передбачена мовна підготовка до професійної діяльності.

Усі модулі програми “Дуо” поряд з наданням знань з мови цілеспрямовано розвивають загальний рівень та поглиблюють фахові знання користувачів. Наприклад, модуль “Німецька мова для університету (*uni-deutsch Sprachkurs*)” розглядає такі теми: “Студентські будні”, “Мозок”, “Довкілля”, “Інтернет”, “Суспільство”, “Економіка”, “Мова”, “Література”.

Як правило, кожен модуль розрахований на навчання протягом трьох місяців. Ідеальною умовою навчання за цією програмою було б використання 10 годин учбового навантаження на тиждень. Матеріал вище згаданого модуля “Німецька мова для університету (*uni-deutsch Sprachkurs*)” розрахований на 200 годин. Модуль з фахової німецької мови (*Fachdeutsch*) передбачає засвоєння матеріалу протягом 120 годин навчального навантаження. А модуль підготовки до екзамену ТестДаФ вимагає тільки 40 годин, але пропонує багатий вибір типових завдань до цього екзамену.

Курси самостійного навчання в основному розраховані на автономне навчання користувача цієї програми, але при цьому активно використовуються можливості спілкування у віртуальному класі мережі Інтернет. Курси керованого самостійного

навчання передбачають цілеспрямоване керівництво процесом навчання як віртуального класу, так і індивідуально кожного користувача викладачем з мережі. З одного боку, – це консультативна допомога, з іншого, – контроль за дотриманням щомісячного плану навчання й коректура виконаних завдань. При цьому регулярно відбувається як індивідуальне спілкування в мережі, так і в межах віртуального класу на форумі, у чаті або за допомогою електронної пошти.

Навчання користувачів за модулями “Німецька мова для університету (*uni-deutsch Sprachkurs*)” та “Фахова німецька мова (*Fachdeutsch*)” передбачає протягом трьох місяців виконання 6 контрольних робіт. Дещо по-іншому спланована перевірка отриманих знань в межах модуля підготовки до складання екзамену ТестДаФ (*uni-deutsch TestDaFtraining*). Тут запланована перевірка 9 контрольних робіт, а також можливість складання пробного екзамену “ТестДаФ”.

Курси керованого самостійного навчання за умови використання оцінювання знань за ECTS передбачають виконання й відповідно перевірку 8 контрольних робіт і написання залікової контрольної роботи (*Abschlussarbeit*). Тобто, ці контрольні роботи перевіряє викладач-керівник певного курсу, якщо це курси керованого самостійного навчання. Він надсилає кожному учаснику курсів результати індивідуально з відповідним коментарем. Курс самостійного навчання передбачає автоматизовану перевірку завдань на 80%.

Найбільш ефективною формою навчання є форма керованого самостійного навчання за умови використання оцінювання знань за ECTS. Вона вже застосовується в модулях “Німецька мова для університету” та “Фахова німецька мова”. Ця форма передбачає надзвичайно інтенсивну роботу відповідно до затверджених робочих програм. Користувач надсилає 8 контрольних робіт викладачеві й виконує установлену кількість сторінок з вправами, перевірка яких здійснюється ним самостійно з використанням ключів в автоматичному режимі. Крім цього користувач має обов’язково написати щонайменше 5 робіт на форум і регулярно брати участь у чатах. Терміни виконання як усних, так і писемних завдань чітко визначені і мають дотримуватись. На кінець курсу передбачено написання невеликої за обсягом залікової контрольної роботи. І тільки за умови дотримання всіх цих вимог користувач отримує сертифікат про проходження певного мовного модуля.

На сьогодні програма “Дуо” пропонує наступні курси:

початковий курс німецької мови (*basis-deutsch*) рівня A1 (передбачає багато аудиторних занять) та рівня A2 (перехід до комбінованого навчання),

- *reading german* – курс навчання читання німецькою мовою з використанням англійської мови для пояснень;

- німецька мова для університету (*uni-deutsch*) рівня B1 (більш як 30 типів вправ):

- німецька мова для університету мовний курс (*uni-deutsch sprachkurs*) рівня B2,

- підготовка до складання екзамену ТестДаФ (*uni-deutsch TestDaFtraining*) рівня B2.1-C1.2,

- німецька мова для університету – організація навчання (*uni-deutsch studienorganisation*) рівня B1 з метою допомогти користувачам найоптимальніше організувати своє навчання у вищій школі Німеччини та перебування в цій країні,

- німецька мова для університету – практика навчання (*uni-deutsch studienpraxis*) рівня B2 – надає знання та навички щодо технології навчання підтримує й розвиває успішність навчання;

- фахова німецька мова (*fach-deutsch*) рівня C1:

- фахова німецька мова економіки (*fach-deutsch wirtschaft*) рівня C1,

- фахова німецька мова права (*fach-deutsch jura*) рівня C1,
- фахова німецька мова медицини (*fach-deutsch medizin*) рівня C1,
- фахова німецька мова природничих наук: фізика, біологія, хімія (*fach-deutsch natur*) рівня C1,
- фахова німецька мова біо: лісне господарство, аграрні науки, технології харчування (*fach-deutsch bio*) рівня C1,
- фахова німецька мова психолінгвістики (*fach-deutsch psycholinguistik*) рівня C1,
- фахова німецька мова культури (*fach-deutsch kultur*) рівня C1,
- фахова німецька мова техніки: інженерні науки (*fach-deutsch technik*) рівня C1;
- бізнесова німецька мова для професії (*business-deutsch berufspraxis*) рівня B1,
- професійна німецька для педагогів (*profi-deutsch lehrerpraxis*) рівня B2 для підвищення кваліфікації вчителів-іноземців, які викладають німецьку мову.

Наприклад, останній з вище згаданих модулів включає наступні теми:

- школа й вища школа в Німеччині та у Вашій країні;
- учитися та навчати, методика й прийоми навчання;
- комунікація і мова;
- художня література – від поезії до електронного віршування;
- нові засоби масової інформації на уроках з німецької.

Цей модуль розрахований на 100 годин, але його можна використовувати протягом 6 місяців. Три місяці плануються як дуже інтенсивне навчання під дистанційним наглядом керівника, коректурою завдань, участю в чаті й форумі згідно з робочою програмою. Цей модуль коштує 199 євро й пропонується кожні два тижні протягом усього навчального року.

Надзвичайно цікавим видається модуль “Німецька мова для університету – практика навчання (*uni-deutsch studienpraxis*)” рівня B2. Він готує користувачів до навчання у вищих закладах освіти Німеччини й розрахований як на студентів, так і на науковців, які бажають працювати в наукових та науково-дослідних установах. Цей курс завдяки новітнім методам, методикам і прийомам навчання дає можливість підвищити якість навчання, успішність виконання завдань, необхідних для того, щоб ефективно й на високому рівні відповідати вимогам вищої школи. Перелік тем, які опрацьовуються в межах цього модуля дають уявлення про вимоги, яким має відповідати майбутній студент і науковець:

- стратегії наукової роботи;
- читання: стратегії, цілі, методи;
- основні навички логіки й аргументації;
- стратегії і прийоми: дискурси вищої школи, науковий стиль письма;
- наукові тексти: конспекти, протоколи, реферати, курсові, бакалаврські, магістерські роботи;
- витяги, техніка й методика аргументування, парафраз, правильне цитування.

Цей модуль, розрахований на 100 годин. Він пропонується користувачам кожні два тижні протягом усього навчального року в трьох формах:

- курс самостійного навчання;
- курс керованого самостійного навчання відповідно до робочої програми (з керівником в мережі Інтернет, який надає консультативну допомогу);
- курс інтенсивного навчання під керівництвом викладача з мережі, з коректурою виконаних завдань.

Усі вище зазначені курси передбачають свої специфічні види контролю, але

передбачено також і складання тестів “онДаФ” та ТестДаФ.

Тест “онДаФ” (onDaF) – це тест в онлайн-режимі для визначення рівня знань з німецької як іноземної. Цей тест надає можливість швидко, точно й за невеликі гроші оцінити загальну мовну компетенцію учня/студента/науковця. Він є самостійною розробкою ТестДаФ-Інституту м. Хагена. Він повністю відповідає вимогам за параметрами “об’єктивність”, “надійність” та “валідність”.

Тест “онДаФ” побудований за принципом С-тесту, розробленого на початку 80-х років минулого століття й існуючого на сьогодні для тестування загальної мовної компетенції з більш як 20 мов, в основу якого покладено принцип редукованої надлишковості (*reduzierte Redundanz*). Цей принцип означає, що редундантність, характерна для природних мов, планово зменшується засобом опускання слів чи частин слів. А результати, які учасники тесту показують за умови заповнення прогалинок, свідчать про рівень їх мовної/мовленнєвої компетенції. Чим вища мовна компетенція, тим більшою частиною мовної редундантності володіє особа, яка здає тест, і тим більше прогалинок вона заповнює.

Теоретичні розробки до “онДаФ”-тесту належать Рюдігеру Гротьяну [1, 4]. Він, спираючись на досвід розробки тестів щодо англійської мови, розвинув теоретичні засади цього тесту. На разі для тесту відбираються автентичні змістовно зв’язні закінчені тексти або частини більших текстів без прямої мови. Тексти мають стосуватися загально відомих тем, тобто не допускається вибір тем вузької фахової спрямованості чи тем, які розглядають вузько специфічні проблеми культури країни. Обсяг таких текстів обмежується параметром у 60-80 слів. Прогалинки вставляються за класичним правилом: у кожному тексті, починаючи з другого слова другого речення, у кожному другому слові його другу частину необхідно замінити на прогалинку. Якщо кількість букв у слові становить некрратне число  $n$ , то замінюється на прогалинку кількість букв  $(n+1): 2$  чи  $(n-1): 2$ . У першому випадку виходить дещо складніший текст для тестування, у другому випадку – дещо легший. Це правило не поширюється на слова, які складаються з однієї букви, а також на власні назви, тобто такі лексеми не беруть до уваги при розміщенні прогалинок у тексті.

Тест “онДаФ” складається з 8 текстів, кожен з яких має 20 прогалинок. Це найменша кількість можливих прогалинок у тексті для тестування. У кінці тексту залишається одне або два незмінених речення, які виконують функцію контексту для знаходження правильного варіанту відповіді. На опрацювання кожного тексту дається 5 хвилин. Загальна тривалість тесту “онДаФ” становить 40 хвилин. За кожен правильно заповнений прогалинку можна отримати один бал. Тобто кількість отриманих балів за цей тест може коливатися від 0 до 160 балів. Відповідно до кількості набраних балів дається оцінка знань за шкалою, визначеною у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти: A2, B1, B2, C1 і вище. Приклад тексту, який використовується в цьому екзамені надасть уявлення про специфіку завдань, які мають бути виконані досить швидко:

Uni-Cafe

Ganz in der Nähe der Universität gibt es gern besuchtes Cafe. Hier tref \_\_\_\_\_ sich d \_\_\_\_\_ Studierenden zwis \_\_\_\_\_ den Vorle \_\_\_\_\_, sitzen b \_\_\_\_\_ Tee,

Kaf \_\_\_\_\_ und Bröt \_\_\_\_\_ lesen Zei \_\_\_\_\_ unterhalten si \_\_\_\_\_ bereiten

Semi \_\_\_\_\_ vor, Man \_\_\_\_\_ sitzen all \_\_\_\_\_ um z \_\_\_\_\_ lesen, and \_\_\_\_\_ sitzen zusa \_\_\_\_\_, um si \_\_\_\_\_ zu unter \_\_\_\_\_ und u \_\_\_\_\_ zu disku \_\_\_\_\_. Jeden T \_\_\_\_\_ ist das Cafe geöffnet, auch spät am Abend kann man dort noch etwas trinken oder essen.

Зручність цього тесту полягає в тому, що завдяки застосуванню автоматизованої



системи перевірки в онлайнному режимі зразу ж по закінченню виконання завдань видається сертифікат із зазначеною кількістю набраних балів. Сума балів переводиться за шкалою у рівні Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти і зазначається у сертифікаті. Результати тестів довгостроково зберігаються на порталі "онДаФ" і сертифікат можна роздрукувати у потрібній кількості і в потрібний час.

Цей тест можна успішно використовувати і в системі стаціонарної освіти для проміжного контролю знань студентів-філологів, або для рубіжного контролю студентів, німецька мова для яких не є профільюючим предметом.

Проведення тесту "онДаФ" у ТестДаФ-Центрі НПУ імені М. П. Драгоманова продемонструвало його об'єктивність та високу ефективність. Студенти, які відвідували курси Гете-Інституту певного рівня практично всі підтвердили цей рівень, так само, як і студенти філологічних спеціальностей, які вчать за підручниками, розрахованими на певний рівень складності згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти, підтвердили цей рівень. Тест здавали студенти (181 чол.), які брали участь у конкурсах на стипендіальні програми ДААД. Більшість з них показали рівень знань B2 (48%) та B1 (34,8%), A2 – 14,4%, нижче за A2 – 1,1%, а самий вищий рівень C1 – лише 1,7%.

Інший тест, який пропонується на порталі "Дуо" – це ТестДаФ. Він виконує функцію вступного екзамену до вищих навчальних закладів Німеччини для абітурієнтів з країн – не членів Європейського союзу. Цей тест можна здати в Україні у трьох центрах тестування ТестДаФ: у Полтаві, Одесі та в Києві в НПУ імені М. П. Драгоманова. Детальна інформація про цей тест міститься на сайті [www.ipgoe.npu.edu.ua](http://www.ipgoe.npu.edu.ua) [3, 5].

ТестДаФ перевіряє всі чотири навички: читання, аудіювання, усне та писемне мовлення й розрахований на 3 години 20 хвилин чистого часу проведення цього екзамену. Він, як уже зазначалось раніше, має складність рівня B2.1-C1.2.

Зміст програми "Дуо" весь час поновлюється. Розробники пильно слідкують за актуальністю навчального матеріалу, за новітніми науковими роботами в галузі дистанційного електронного навчання, а також методики викладання мови. Мультимедійна складова робить цю програму надзвичайно цікавою та привабливою. Однак, щоб стати користувачами цієї програми, необхідно мати відповідну техніку з наступними показниками:

- процесор мін. 500 МГц;
- робоча пам'ять мін. 256 Мбт;
- підключення до швидкісного Інтернету;
- Java та QuickTimePlugIn, які автоматично завантажуються під час першого користування програмою "Дуо".

Робота порталу "Дуо" засвідчує ефективність онлайнного режиму дистанційного навчання іноземній мові, насамперед німецькій, завдяки використанню автентичних матеріалів та роботі з викладачами-носіями мови. Але портал пропонує у такому ж самому форматі курси англійської, японської, китайської, французької та португальської мов. Вивчення методів та методики дистанційного викладання іноземної мови на порталі "Дуо" надасть можливість у майбутньому розробити подібну програму для вивчення української мови з метою її популяризації в усьому світі й для більш ефективного вивчення державної мови в самій Україні.

#### *Використана література:*

1. *Grotjan, Rüdiger. Der C-Test: State of the Art / R. Grotjan // Zeitschrift für Fremdsprachenforschung. – № 6. – S. 37-60.*

2. [www.deutsch-uni.com](http://www.deutsch-uni.com).
3. [www.ipgoe.npu.edu.ua](http://www.ipgoe.npu.edu.ua).
4. [www.ondaf.de](http://www.ondaf.de).
5. [www.testdaf.de](http://www.testdaf.de).

#### *А н н о т а ц и я*

*В статье рассматривается повышение качества дистанционного обучения на примере работы портала "Дуо" – (немецкий язык для университета в онлайн-режиме). Особенно эффективной является форма самостоятельного обучения под руководством преподавателя из сети с применением шкалы оценивания по ECTS. Высокой эффективностью обладает онлайн-тест "онДаФ" как тест для определения общей языковой компетенции по немецкому языку.*

**Іваха Т. С.**  
**Національний педагогічний університет**  
**імені М. П. Драгоманова**

### **САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ В ОПРАЦЮВАННІ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ХІМІЇ – ШЛЯХ ЇХНЬОЇ УСПІШНОЇ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ТА УМІНЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Постановка проблеми.** В останні десятиріччя в Україні простежується позитивна тенденція у збільшенні уваги науковців та учителів-практиків щодо методики навчання школярів. Розробляються нові програми та підручники, навчально-методичні посібники та факультативні курси і спецкурси для вищих педагогічних та загальноосвітніх навчальних закладів; відбувається обмін досвідом впровадження інноваційних технологій навчання. Все це слугує для студентів джерелом знань і потребує організації викладачем їхньої систематичної пізнавальної діяльності в опрацюванні ними теоретичних питань методики організації навчання та досвіду впровадження ідей передових учителів. Перерозподіл годин, відведених на підготовку майбутніх учителів, а саме: їх зменшення для аудиторної роботи та збільшення для самостійного позааудиторного навчання вимагає такої організації навчального процесу, в основу якого має бути покладено самостійну творчу роботу студентів, що відповідає світовим та національним стандартам. З огляду на сказане ми вважаємо необхідним розробку системи завдань, винесених студентам на самоопрацювання та створення тестових завдань для них, за якими вони матимуть можливість самостійно готуватися до контролю знань з цих тем та з навчальної дисципліни в цілому, що забезпечить високі рейтингові показники, у тому числі, із з методики навчання хімії.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** У відповідності до опрацюваних літературних джерел можна зазначити, що на сучасному етапі перебудови вищої освіти в Україні розробка теоретичних питань організації самостійної роботи студентів знаходить відображення у працях учених [2; 8; 12]. З'ясовується, зокрема, методика організації, проведення та контролю за самостійною роботою студентів вищих навчальних педагогічних закладів з навчальної дисципліни "Педагогіка" [7]. Автори підручників та посібників з цієї дисципліни вміщують завдання, спрямовані на самостійне їх опрацювання студентами [8; 9], виконання яких потребує від майбутніх учителів